

Luonnontuotteisiin perustuvien hyvinvointituotteiden valmistaminen

Riveria 2021

19.02.2021 Tänään!

- Hyvinvointituotteet kokonaisuudessaan, mitä sisältää
- Yleisimmät tarvittavat raaka-aineet, saatavuus sekä varastointi
- Kasvien lajilista, käsittely ja varastointi
- Rohdosyrtit ja niiden sisäinen ja ulkoinen käyttö – lyhyt katsaus

LUONTOALAN JA HYVINVOINTUOTTEIDEN NYKYTRENDIT JA MAHDOLLISUUDET

- Eettisyys ja ekologisuus
- Puhtaus, aitous, turvallisuus (Suomi!)
- Terveystietoisuus
- Kotimaisuus
- Wellness, wellbeing, hyvinvointi
- Slow life
- Ruoka- ja kansanparannus perinteet
- Suomalaiset saunaperinteet
- Innostus käsillä tekemiseen -> tuotteet ja palvelut asiakkaille, joissa saa itse tehdä
- Väestö ikääntyy -> erityisesti luontoperäisten hoito- ja hoivapalvelujen ja -tuotteiden kysyntä tulee kasvamaan.
- Väestö kaupungistuu -> lisää ihmisten halukkuutta hakea luontoelämyksiä sekä rauhaa ja rentoutusta
- Toistaiseksi suunnattu palveluja enemmän naisille -> potentiaalia myös miehille!

ecological

LUONNONTUOTTEIDEN HYÖDYNTÄMINEN HYVINVOINTI- JA KOSMETIIKKATUOTTEISSA SEKÄ PALVELUISSA

- Hyödynnetään monipuolisesti tuotteissa:
 - Hoitovoiteet
 - Kosmetiikkatuotteet
 - Kylpytuotteet
 - Saunan oheistuotteet
- Hyödynnetään monipuolisesti palveluissa:
 - Saunahoidot ja kylvyt
 - Kauneudenhoito- ja hemmottelupalvelut
 - Ekokampaamopalvelut
 - Green Care

Lähde: Lähde: Luonnontuotteet Hyvinvointi- ja kosmetiikka-alalla:
Johanna Kinnunen, Outi H Manninen ja Rainer Peltola, Helsingin
Yliopisto, Ruralia instituutti 2014
<http://www.helsinki.fi/ruralia/julkaisut/pdf/Raportteja130.pdf>

Kosmeettiset tuotteet

mm. ihovoiteet, -emulsiot, -vedet, -geelit ja -öljyt, kasvonaamiot, värilliset pohjustusvalmisteet (nesteet, tahnat, puuterit), meikkipuuterit, kylpytalkit, hoitotalkit, saippuat, deodoranttisaippuat, hajurvedet, eau de toilette ja eau de cologne, kylpy- ja suihkuvalmisteet (suolat, vaahdot, öljyt, geelit), ihokarvojen poistovalmisteet, deodorantit ja antiperspirantit, hiusvärit, permanentti-, suoristus- ja kiinnitysaineet, hiusten muotoiluvalmisteet, hiusten puhdistusvalmisteet (vedet, jauheet, shampoot), hiusten hoitoainevalmisteet (vedet, voiteet, öljyt), kampausvalmisteet (nesteet, hiuskiinteet, kiiltoaineet), parranajovalmisteet (voiteet, vaahdot, vedet), meikkaus- ja meikinpoistovalmisteet, huulille tarkoitettut valmisteet, hampaiden ja suun hoitovalmisteet, kynsienhoitovalmisteet ja kynsilakat, ulkoiseen intiimihygieniaan tarkoitettut valmisteet, auringonsuojavalmisteet, itseruskettavat valmisteet, ihonvalkaisuvalmisteet ja rypyjenehkäisyvalmisteet.

Kosmetiikkaviidakko

- Luonnon- vai luomukosmetiikkaa?

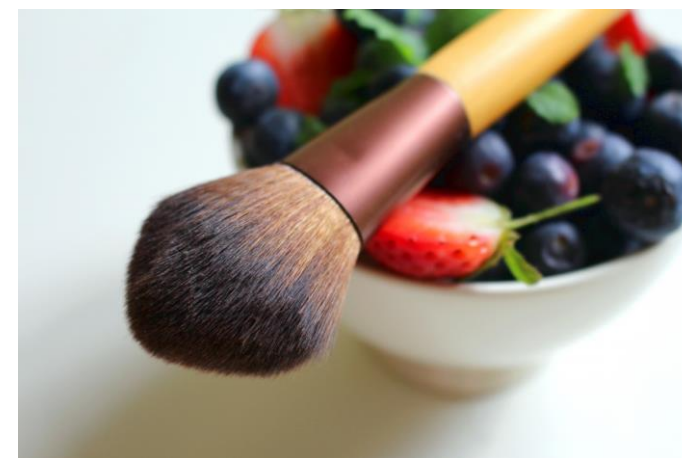

- Vegaani kosmetiikkaa?

- Tavallista kosmetiikkaa

- Luonnosta inspiroitunut kosmetiikka?

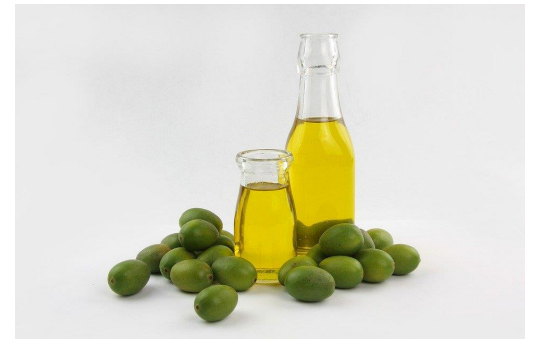
- Syötävä kosmetiikka eli nutrikosmetiikka eli ravintolisät

**YLEISIMMÄT
RAAKA-AINEET LUONNONTUOTTEISIIN
PERUSTUVASSA
LUONNONKOSMETIIKASSA**

Yleisimmät raaka-aineet

Perusraaka-aineita eli apuaineita:

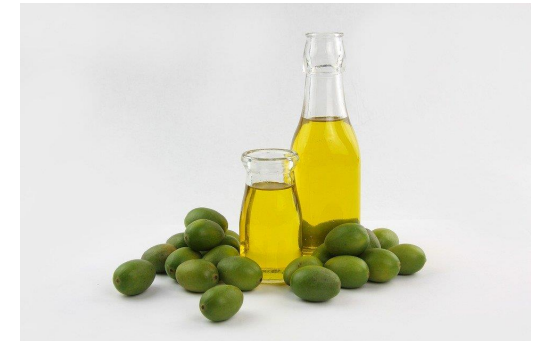
- Kasviöljyt ravitsevat ja kosteuttavat ihoa
- Kasvirasvat kosteuttavat ja pehmentävät ihoa: kaakaovoi, shea- eli karitevoi, kookosrasva, eläinrasvat
- Mehiläisvaha ja muut vahat hoitavat ja kosteuttavat ihoa, tuovat kovuutta voiteisiin
- Kuorivat aineet ja muut: kaurahiutale, mantelijauho, sokerit, suolat, savi jne tuovat rouheisuutta, hunaja pehmentää ihoa jne
- -> Ihotyyppi ja valmisteiden käyttötapa ratkaisevat mitä käytetään

Yleisimmät raaka-aineet

Aktiiviaineita:

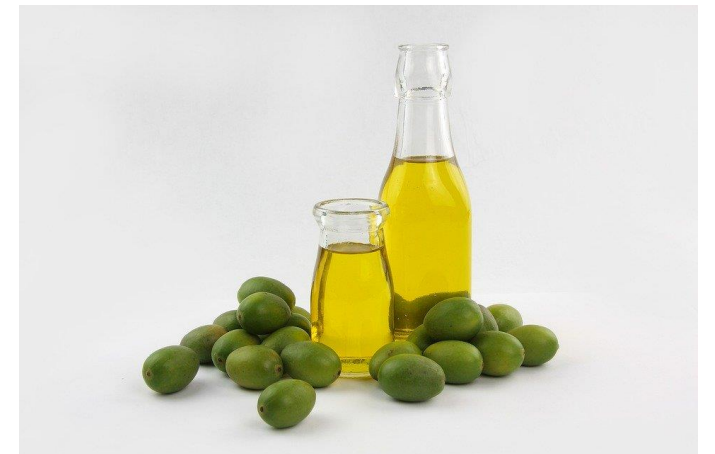
- Kasvien vaikuttavat aineet uutettuna öljyyn, veteen, alkoholiin tai glyseriiniin. Jokaisella kasvilla oma vaikutuksensa
- Siemenöljyt
- Eteeriset öljyt
- Kukkaisvedet
- Pihka: esim. haavojen, tulehdusten ja kynsisienen hoitoon
- Terva: esim. haavojen, psoriasiksen ja allergisten ihottumien hoitoon
- Pakuri ja käävät
- Mahla

Yleisimmät raaka-aineet

Lisäaineita:

- Säilyvyyttä parantavat aineet: e-vitamiini, jotkut eteeriset öljyt, sitruunahappo, maitohappo, sokeri, suola, hunaja, rosmariiniuute...
- Eri tarkoituksiin sopivat säilöntäaineet
- Huom! Kaikki vettä sisältävät tarvitsevat säilöntäaineen

Yleisimmät raaka-aineet

Oheis- ja lisäaineita:

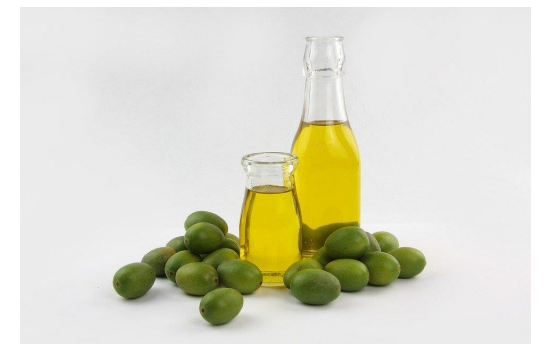
Hajusteet: eteeriset öljyt tai synteettiset tuoksut

Värit: jauhemaiset ja nestemäiset eri käyttötarkoituksiin

Emulgointiaineet: toimivat vettä ja öljyä sitovina aineina ja sakeuttamisaineina, myös mehiläisvaha toimii emulgaattorina

Saostusaineet: käytetään geelin muodostajina esim. ksantaanikumi

Tensidit eli puhdistavat aineet

Eteeriset öljyt

- Kasvien eri osista, juurista, kukista, lehdistä, hedelmän kuoresta, neulasista...
- Kasvirauhasten tuottamia, haihtuvia, tuoksuvia öljyjä. Koostumus ja tuntuma ei ole öljymäinen vaan hyvin kevyt ja nopeasti haihtuva.
- Puhtaaseen ja aitoon eteeriseen öljyyn on käytetty vain yhtä kasvia eikä siihen ole lisätty tai poistettu mitään ainesosia
- Eteeristen öljyjen laatu voi vaihdella: erilaiset lajit, ilmastot, kasvupaikka, maan ravinto ja valon laatu, sää, keruu-aika jne
- Tarkista ostaessa ettei ole sekoitettu muuta mukaan

Eteeriset öljyt - vaikutukset

- Eteeriset öljyt vaikuttavat ihmiseen joko hengityksen tai ihon kautta.
- Eri eteerisiä öljyjä voidaan sekoittaa keskenään tietyn tehon tai tuoksu-yhdistelmän aikaansaamiseksi.
- voivat mm. lievittää kipua, poistaa nesteitä, elvyttää hormonaalista toimintaa ja verenkiertoa sekä solujen aineenvaihduntaa, vaikuttaa mielialaan myönteisesti..jne
- Useasti ne ovat myös antiseptisiä ja tuhoavat bakteereita sekä viruksia.

Eteeriset öljyt - käyttötarkoitukset

- Aromaterapia
- Saunatippoihin
- Tuoksulyhtyihin ja -kynttilöihin
- Huonetuoksuna
- Hierontaan
- Höyryhengitykseen
- Ilmankostuttimeen
- Pyykkietikkaan
- Kosmetiikkaan
- Kylpytuotteisiin
- Parfyymien tapaan
- Hiustenhoitoon

KÄYTTÖOHJEITA:

- Laimenna ennen käyttöä
- Varo aineen joutumista silmiin
- Ei suositella raskauden aikana, vauvoille, lapsille, vanhuksille tai sairaille omin neuvoin
- Huom! Jotkut ovat allergisoivia
- Vain ulkoiseen käyttöön, ei sisäisesti omin neuvoin

Rohdosyrtit ja lääkekäyttö

- lääkinnälliseen tarkoitukseen käytettäviä kasveja sanotaan rohdos- eli lääkekasveiksi
- nykyään muutama sata kasvia sellaisia, joilla teollista merkitystä, mutta luonnonlääkinnässä käytetään kymmeniä tuhansia erilaisia yrttejä
- yrtilääkintä perustuu tutkittuun tietoon kasvien vaikuttavista aineista
- korostetaan kokonaisvaikutusta terveyteen
- yhdellä yrtillä voi olla vaikutusta useisiin eri vaivoihin
- samassa kasvissa voi olla lukuisia samanaikaisesti vaikuttavia aineita, joiden yhtäikainen nauttiminen mahdollistaa yrtin parantavan vaikutuksen

Rohdosyrtit ja lääkekäyttö

- osa rohdoskasveista myrkyllisiä, pienin määrin käytettynä tehokkaita, jopa korvaamattomia
- miedommilla rohdoskasveilla saatettu todeta olevan suotuisa vaikutus ihmisen elintoimintoihin
- mitään rohdoskasvia ei suositella pitkäaikaiseen käyttöön (!), niillä voi olla sivuvaikutuksia kuten lääkkeilläkin
- !Kasvirohdos valmisteiden ja ravintolisien käyttö yhtäaikaan lääkkeiden kanssa voi olla haitallista!
- kasvien käyttöä lääkkeinä vaikeuttaa se, että niiden vaikuteainepitoisuudet vaihtelevat
 - saman lajin muunnoksissa, risteymissä ja jopa kasviyksilöissä
 - kasvupaikan, keräilyajan ja käsittelytavan mukaan

HYVINVOINTITUOTTEIDEN KASVIEN KÄSITTELY JA VARASTOINTI

- **Kuivaus yleisin**

- Ilmakuivaus huoneenlämmössä tai lämmitetyllä ilmalla
- Luonnonyrtit yleisesti +30-40 astetta
- Juuriyrtit +40-50
- Haihtuvia eteerisiä öljyjä sisältävät +20-30

- **Pakastekuivaus /kylmäkuivaus**

- Kosmetiikkakäyttö maailmalla kasvamassa

- **Mikroaaltokuivaus, infrapunakuivaus**

- **Pakastaminen**

- Vähemmän käytössä hyvinvointituotteilla